

Warszawa dnia 11 lipca 2002 r.

Opinia prawna

na temat: projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty zawartego w druku sejmowym nr 499

Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty, zawarty w druku sejmowym nr 499 stanowi inicjatywę rządową.

Jak czytamy w uzasadnieniu projektu przewiduje on wprowadzenie szeregu zmian dotyczących szkolnictwa artystycznego, mających przede wszystkim na celu usunięcie istniejących niespójności w tym zakresie. Niestety uzasadnienie nie wskazuje o jakie niespójności chodzi i zawiera ono jedynie wyliczenie kolejno spraw, których zmiany dotyczą.

Generalnie określają one w sposób odmienny od dotychczasowego szereg uprawnień przysługujących ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:

- w zakresie zakładania i prowadzenia publicznych szkół artystycznych;
- w zakresie zakładania i prowadzenia placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom szkół artystycznych w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (bursy szkolnictwa artystycznego) i placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych jako niezbędnego zaplecza dla szkolnictwa artystycznego;
- w odniesieniu do szkół artystycznych, placówek artystycznych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom szkół artystycznych i placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych udzielanie zgody na zatrudnianie osób nie będących nauczycielami, skracanie czasu trwania kadencji dyrektora, przedłużanie kadencji oraz odwoływanie dyrektora ze stanowiska;
- prowadzenie nadzoru pedagogicznego nad wymienionymi wyżej placówkami, możliwość utworzenia specjalistycznej jednostki nadzoru, określenie jej organizacji i zakresu zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego;

- w zakresie udzielania zezwoleń osobie prawnej innej niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej na założenie szkoły artystycznej,
- w zakresie określenia ramowych statutów placówek artystycznych;
- odnośnie uczestnictwa w formułowaniu przepisów wydawanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania co do placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych,
- w zakresie prowadzenia przez tego ministra ewidencji niepublicznych szkół artystycznych i nadawania tym szkołom uprawnień szkoły publicznej,
- odnośnie możliwości przekazywania uprawnień między ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego a jednostką samorządu terytorialnego.

Pozostałe zmiany stanowią konsekwencję - jak wskazuje się w uzasadnieniu - wprowadzonej w art. 2 ustawy definicji „placówki artystycznej”. Projektodawcy nie wskazują co prawda, o który punkt tego artykułu chodzi, ale można domniemywać, że pkt 3b.

Przechodząc do rozważań prawnych należy na wstępie zaznaczyć, że do projektu, a w zasadzie jego uzasadnienia można zgłosić jedno tylko zastrzeżenie. Opiniowanie projektu jest utrudnione zważywszy na treść uzasadnienia, które właściwie jest nim jedynie z nazwy. Nie zawiera bowiem de facto uzasadnienia. Nie znajdujemy w nim bowiem odpowiedzi na pytanie dlaczego proponuje się wprowadzenie nowej definicji. Trudno za takie uzasadnienie uznać stwierdzenie „aby zachować spójność z dalszymi regulacjami”, gdyż nie podaje się na czym owe spójności polegają.

Nie wskazuje się również motywów zmiany większości proponowanych upoważnień przysługujących właściwemu ministrowi (z wyjątkiem pkt 10, 12, 13 i 14 uzasadnienia).

Reasumując:

uzasadnienie stanowi w zasadzie wyliczenie zmian dlatego też trudno zająć stanowisko odnośnie proponowanych zmian. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że proponowane rozwiązania są w obecnym stanie prawnym dopuszczalne pod względem formalno-prawnym a wybór określonego

rozwiązania zależy od woli ustawodawcy. Projektowane unormowania są zgodne z systemem prawa polskiego, nie występuje niezgodność rozwiązań projektu z zasadami ustrojowymi.

Poza uwagą dotyczącą uzasadnienia należy stwierdzić, że od strony legislacyjnej projekt jest zgodny z zasadami techniki prawodawczej. Dotyczy to zarówno zasad konstrukcji ustawy jak i sposobu redagowania przepisów.

Dla porządku, konieczne jest wskazanie następujących drobnych uchybień:

- wymagałaby doprecyzowania zmiana art. 58 (pkt 8 projektu) polegająca na dodaniu w ust. 3 po wyrazie „wydanego” wyrazów „ w odniesieniu do szkół realizujących kształcenie ogólne” . W przepisie wyraz „wydanego” pojawia się dwukrotnie. Konieczne jest więc dokładne wskazanie, do którego użycia tego słowa odnosi się dodanie nowych wyrazów;
- w art. 78 w ust. 1 (pkt 10 projektu) po wyrazach „Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania” dodaje się przecinek, który już jest w tym miejscu w przepisie.

Projekt nie narusza zasady nie działania prawa wstecz jak również przewiduje stosowne *vacatio legis*

Na zakończenie należy wyrazić opinię, że projekt wymaga jedynie drobnych zmian redakcyjnych.

Sporządziła: Małgorzata Szczypińska-Grabarczyk